Valiokunnan lausunto SuVL 14/2018 vp– E 100/2018 vp, E 106/2018 vp, E 120/2018 vp

Suuri valiokunta

Valtioneuvoston selvitys: EU:n strateginen pitkän aikavälin visio vauraasta, modernista, kilpailukykyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta

Valtioneuvoston selvitys: Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevan EU:n strategian täytäntöönpanosta

Valtioneuvoston selvitys: Suomen ennakkovaikuttaminen EU:n ilmastopolitiikkaan

Valtioneuvostolle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvosto on toimittanut eduskuntaan perustuslain 97 §:n mukaisen selvityksen E 100/2018 vp EU:n strategisesta pitkän aikavälin visiosta vauraasta, modernista, kilpailukykyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta.

Valtioneuvosto on toimittanut eduskuntaan perustuslain 97 §:n mukaisen selvityksen E 106/2018 vp komission kertomuksesta Euroopan parlamentille ja neuvostolle ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevan EU:n strategian täytäntöönpanosta.

Valtioneuvosto on toimittanut eduskuntaan perustuslain 97 §:n mukaisen selvityksen E 120/2018 vp Suomen ennakkovaikuttamisesta EU:n ilmastopolitiikkaan.

Suuri valiokunta päätti 6.3.2019 yhdistää asioiden käsittelyn valiokunnan lausunnon antamista varten.

Lausunnot

Asiasta E 100/2018 vp on annettu seuraavat lausunnot:
- ympäristövaliokunta YmVL 49/2018 vp
- maa- ja metsätalousvaliokunta MmVL 28/2018 vp

Asiasta E 106/2018 vp on annettu seuraavat lausunnot:
- ympäristövaliokunta YmVL 47/2018 vp
- maa- ja metsätalousvaliokunta MmVL 29/2018 vp

Asiasta E 120/2018 vp on annettu seuraavat lausunnot:

Valmis
5.0

- ympäristövaliokunta YmVL 51/2018 vp
- maa- ja metsätalousvaliokunta MmVL 30/2018 vp

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:
- neuvotteleva virkamies Jaana Kaipainen, maa- ja metsätalousministeriö
- neuvotteleva virkamies Saara Lilja-Rothsten, maa- ja metsätalousministeriö
- ympäristöneuvos Antti Irjala, ympäristöministeriö
- erityisasiantuntija Riikka Siljander, ympäristöministeriö

Lisäksi valiokunta on kuullut asioiden EU-tason käsittelyistä elinkeinoministeri Mika Lintilää (kilpailukykyneuvosto 18. — 19.2.2019, TEM2019-00117) ja asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikaista (energianeuvosto 4.3.2018, TEM2019-00127 ja ympäristöneuvosto 5.3.2018, YM2019-00071).

VALTIONEUVOSTON SELVITYKSET

Marraskuussa 2018 komissio antoi tiedonannon ”EU:n strateginen pitkän aikavälin visio vauraasta, modernista, kilpailukykyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta”, COM(2018) 773 ja julkaisi kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevan EU:n strategian täytäntöönpanosta, COM(2018) 738.

Tiedonannossaan komissio esittää näkemyksensä siitä, miten EU:n johtavaa asemaa vahvistetaan globaaleissa ilmastotoimissa nettonollapäästöjen saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä sosiaalisesti oikeudenmukaisella ja kustannustehokkaalla tavalla. Asiakirjan tarkoituksena on avata keskustelu siitä, mikä voisi olla EU:n pitkän aikavälin panos Pariisin sopimuksen lämpötilatavoitteiden saavuttamiseksi. Pariisin sopimuksen mukaisesti kaikkien osapuolten tulee pyrkiä toimittamaan pitkän aikavälin ilmastostrategiansa YK:lle vuoteen 2020 mennessä.

Ilmastonmuutokseen sopeutumista koskeva strategia sisältää puolestaan yleisiä EU:n toimintaa ohjaavia linjauksia, mutta se ei velvoita jäsenmaita toimenpiteisiin.

Valtioneuvosto on arvioinut muun muassa näiden asiakirjojen pohjalta sitä, millaisin kannoin se ennakkovaikuttaa EU:n ilmastopolitiikan suuntaan ja kehitykseen.

Valtioneuvoston kannat ja edellä mainittujen asiakirjojen sisältö käyvät ilmi valtioneuvoston kirjelmistä E 100/2018 vp, E 106/2018 vp ja E 120/2018 vp.

Valiokunnan lausunto SuVL 14/2018 vp

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Yleistä

Suuren valiokunnan lausunnon kohteena ovat valtioneuvoston selvitykset E 100/2018 vp EU:n pitkän aikavälin strategisesta visiosta kilpailukykyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta (jäljempänä EU:n pitkän aikavälin strategia), E 106/2018 vp ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevan EU:n strategian täytäntöönpanosta (jäljempänä ilmastonmuutokseen sopeutumisen strategia) ja E 120/2018 vp kansallisesta ennakkovaikuttamisesta EU:n ilmastopolitiikan suuntaan. Näissä selvityksissä valtioneuvosto esittelee näkemyksiään EU:n ilmastopolitiikan edelleen kehittämisestä, sen kunnianhimon tasosta sekä ilmastonmuutokseen sopeutumisesta.

Valtioneuvoston mukaan EU:n ilmastopolitiikan keskeisenä tavoitteena on oltava se, että EU osaltaan pystyy vastaamaan Pariisin sopimuksen tavoitteiden vaatimuksiin ilmastonmuutoksen hillinnässä ja muutokseen sopeutumisessa. Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kirjelmissä E 100/2018 vp, E 106/2018 vp ja E 120/2018 vp esitettyyn kantaan Suomelle keskeisistä tavoitteista kiinnittäen huomiota maa- ja metsätalousvaliokunnan (MmVL 28/2018 vp, MmVL 29/2018 vp, MmVL 30/2018 vp) ja ympäristövaliokunnan (YmVL 47/2018 vp, YmVL 49/2018 vp, YmVL 51/2018 vp) lausunnoissa esitettyihin huomioihin.

Keskeisistä periaatteista

Suuri valiokunta toteaa, että ilmastonmuutosta käsittelevän hallitustenvälisen paneelin (IPCC) äskettäin laatimassa raportissa kansainvälinen tiedeyhteisö korosti kansainvälisten ilmastotoimien kiireellisyyttä ja välttämättömyyttä. Valtioneuvoston tavoin valiokunta pitää keskeisenä tavoitteena sitä, että EU:n ilmastotavoitteet asetetaan siten, että EU säilyttää suunnannäyttäjäasemansa maailmanlaajuisessa ilmastopolitiikassa ja edistää Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamista ja etenkin lämpenemisen rajoittamista 1,5 asteeseen. EU:n osalta tämä tarkoittaa nettonollapäästöjen saavuttamista (eli nielujen ja päästöjen tasapainon saavuttamista) viimeistään vuoteen 2050 mennessä (ks. myös YmVL 49/2018 vp, YmVL 51/2018 vp).

Suuri valiokunta yhtyy valtioneuvoston arvioon siitä, että myös EU:n vuoden 2030 päästövähennystavoite, vähintään 40 % vuoden 1990 tasosta, on päivitettävä tasolle, joka varmistaa, että EU on kustannustehokkaalla polulla, joka on linjassa Pariisin sopimuksen lämpenemistavoitteen ja nettonollatavoitteen kanssa. EU:n vuoden 2030 päästövähennystavoite tulisi nostaa vähintään 55 %:iin verrattuna vuoden 1990 tasoon.

Kuten ympäristövaliokunta toteaa, näiden tavoitteiden saavuttamisen edellytyksenä on EU:n sisäisen yhtenäisyyden parantaminen, jotta EU voi jatkaa tuloksellisesti yhteistyötä etenkin muiden suurten talouksien kanssa Pariisin sopimuksen toimeenpanon tehostamiseksi ja riittävän kunnianhimoisten päästövähennysten saavuttamiseksi (YmVL 49/2018 vp). On selvää, että Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan laaja-alaisia toimia kaikilla yhteiskunnan sektoreilla ja kaikkien toimijoiden taholta, ml. paikallistaso, yritykset ja järjestöt.

Suuri valiokunta painottaa, että edistyminen EU:n pitkän aikavälin strategian toteutuksessa ja etenkin sovun saavuttamisessa vuoden 2050 nettonollatavoitteesta tulee olla Suomen EU-pu-

heenjohtajuuskauden keskeinen ilmastopolitiikan prioriteetti. On tärkeätä, että Suomi toimillaan vahvistaa EU:n asemaa ilmastopolitiikan edelläkävijänä ja edistää edellä kuvattuja päätavoitteita tehokkaasti ja johdonmukaisesti puheenjohtajuuskaudellaan.

Ilmastotoimien kustannustehokkuudesta

Valtioneuvoston tavoin suuri valiokunta katsoo, että EU:n siirtymää kohti hiilineutraaliutta on edistettävä käyttäen markkinapohjaista toimintaympäristöä kokonaisuutena kehittävää lähestymistapaa.

Suuri valiokunta katsoo valtioneuvoston ja ympäristövaliokunnan (YmVL 51/2018 vp) tapaan, että yksi keskeinen keino päästövähennysten kustannustehokkaaseen saavuttamiseen on päästökaupan ohjausvaikutuksen vahvistaminen. Kuten ympäristövaliokunta toteaa, päästökauppa on kustannustehokas ja toimiva ilmastopolitiikan toimeenpanon väline, ja sen soveltamisalan laajentaminen voi tehostaa sitä entisestään. Päästökauppa mekanismina johtaa aina tavoitteeseen, kun päästöoikeuksien määrää systemaattisesti vähennetään, jolloin hintaohjaus tehostuu (YmVL 51/2018 vp).

Valtioneuvosto arvioi lisäksi, että päästökauppasektorin, taakanjakosektorin ja LULUCF-sektorin välisten joustojen kasvattamista tulisi harkita asiaa koskevia EU-tason säädöksiä uudelleen tarkastellessa. Suuri valiokunta toteaa, että ympäristövaliokunta (YmVL 51/2018 vp) ja maa- ja metsätalousvaliokunta (MmVL 30/2018 vp) ovat pohtineet tätä kysymystä lausunnoissaan oman toimialansa näkökulmasta.

Ympäristövaliokunta katsoo tämän kysymyksen osalta erityisesti, että sektoreiden välisiä joustoja ei tulisi kasvattaa niin kauan kuin hiilen sidontaa koskeva epävarmuus eri olosuhteissa on suurta tai toimenpiteiden vertailu on muutoin metodologisista tai muista syistä vaikeaa (YmVL 51/2018 vp). Maa- ja metsätalousvaliokunta puolestaan kiinnittää huomiota siihen, että sen toimialalla joustojen tarpeeseen ja niiden riittävyyteen vaikuttaa erityisesti se, miten LULUCF-asetusta uudelleen arvioidessa ratkaistaan hoidetun metsämaan laskentaa ja ns. metsien vertailutason asettamista koskevat kysymykset niin, että ne tosiasiallisesti kannustavat metsien kestävään hoitoon ja käyttöön ja niiden ilmastohyötyjen lisäämiseen (MmVL 30/2018 vp).

Suuri valiokunta toteaa, että kysymykseen joustojen mahdollisesta kasvattamisesta ja toimien yksityiskohdista voidaan tosiasiassa ottaa kantaa vasta, kun komissio on tehnyt päästökauppa-, taakanjako- ja LULUCF-sektorin lainsäädännön osalta uusia ehdotuksia ja valtioneuvosto on toimittanut esityksistä perustuslain 96 §:n mukaiset U-selvitykset. Yleisenä arvionaan valiokunta toteaa, että myös tämän kysymyksen arvioinnissa on otettava huomioon edellä esitetyt EU:n ilmastopolitiikan suuntaa koskevat perusperiaatteet. Tasapainoisen ratkaisun tulee varmistaa EU:n yhteisten päästövähennyssitoumusten saavuttaminen Pariisin sopimuksen edellyttämällä tavalla keinoin, jotka kustannustehokkaasti ja tasapuolisesti kannustavat jäsenvaltioita toteuttamaan yhtäläisesti päästövähennyksiä ja vähähiilisiä ratkaisuja.

Energia-alan toimintaympäristön tulee kokonaisuudessaan myös tukea muutosta kohti hiilineutraalia taloutta. Tulevaisuuden vähäpäästöistä energiajärjestelmää tulee kehittää teknologianeut-

raalisti siten, että se on kustannustehokas, joustava ja toimintavarma. Samalla on huolehdittava energiaintensiivisen teollisuuden kilpailukyvystä soveltuvin hiilivuotosäännöin.

Ilmastonmuutokseen sopeutumisesta ja tietopohjan vahvistamisesta

Suuri valokunta katsoo, että ilmastonmuutoksen vaikutusten torjunnassa ja ilmastokestävyyden lisäämisessä tarvitaan samanaikaisesti sekä toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi että ilmastonmuutokseen sopeutumista.

Valtioneuvoston tavoin suuri valiokunta pitää tärkeänä, että toimet ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja muutokseen sopeutumiseksi nivotaan yhteiskunnan eri sektoreilla yhtenäisiksi ilmastotoimiksi politiikkajohdonmukaisella tavalla ja että toimenpiteet perustuvat parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon maakohtaiset ja sektorikohtaiset arviot huomioiden. Kasvaviin sää- ja ilmastoriskeihin on varauduttava ottaen huomioon ilmaston lämpenemisestä aiheutuvat vaikutukset esimerkiksi talouteen, infrastruktuureihin, elinkeinoihin, ympäristöön, maa- ja metsätalouteen sekä globaaliin kauppaan ja muuttoliikkeeseen sekä huoltovarmuuteen, ruokaturvaan ja kokonaisturvallisuuteen (ks. myös MmVL 28/2018 vp, YmVL 47/2018 vp).

Kuten ympäristövaliokunta toteaa, sopeutumistoimenpiteillä voidaan vähentää ilmastonmuutoksesta aiheutuvia haitallisia vaikutuksia ja kustannuksia, kun ne tehdään riittävän aikaisessa vaiheessa niin kansallisesti kuin EU:n tasollakin. Ympäristövaliokunta huomauttaa, että ilmastonmuutoksen negatiivisista vaikutuksista johtuvat kustannukset ovat kasvussa ja ne vaikuttavat jo merkittävällä tavalla talouden toimintaympäristöön ja tuotantoedellytyksiin. Eniten tappioista kärsivät teollisuus-, liikenne- ja energia-ala (YmVL 47/2018 vp).

Valtioneuvoston ja maa- ja metsätalousvaliokunnan tavoin suuri valiokunta pitää ilmastotietoisuutta koskevaa koulutusta, laadukkaan ilmastotiedon tuottamista, tietopohjan vahvistamista, tutkimustoiminnan tukemista, sää- ja ilmastoriskien ennakoimista että kerätyn tiedon hyödyntämistä alueellisessa, paikallisessa, valtakunnallisessa ja EU-tason päätöksenteossa tärkeänä osana sopeutumistoimia. Maa- ja metsätalousvaliokunta muistuttaa, että kaupunkien lisäksi on panostettava myös maaseudun tarpeisiin ja maa- ja metsätalouden toimintaedellytyksiin. Kaikilla päätöksentekijöillä tulee olla käytössä riittävät ilmastoriskien arviointi- ja hallintamenetelmät. Lisäksi tutkimus- ja kehittämistyöllä, viestinnällä ja koulutuksella on lisättävä yhteiskunnan sopeutumiskykyä ja luotava innovatiivisia ratkaisuja sekä tietämystä ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi (MmVL 29/2018 vp).

Politiikkajohdonmukaisuudesta

Suuri valiokunta pitää tärkeänä, että ilmastokysymykset ovat osa EU:n tulevaa strategista ohjelmaa ja että ilmastonäkökulma huomioidaan vahvemmin kaikilla keskeisillä politiikka-alueilla, mm. EU:n monivuotisessa rahoituskehyksessä vuosille 2021—2027. Valiokunta uudistaa tukensa sille, että tulevassa rahoituskehyksessä valtavirtaistetaan ilmastorahoitus siten, että vähintään 25 % rahoituksesta suunnataan ilmastotoimiin (SuVL 12/2018 vp). Voimavarat on kohdennettava tarkoituksenmukaisella ja vaikuttavalla tavalla todellisen lisäarvon luomiseksi EU:n alueella.

Ympäristövaliokunta korostaa tässä yhteydessä myös EU:n rakennerahoitusjärjestelmän kehittämistä siten, että sillä tuetut hankkeet palvelisivat osaltaan mahdollisimman laajasti ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista (YmVL 47/2018 vp).

Maa- ja metsätalousvaliokunta pitää puolestaan erittäin tärkeänä, että EU:n yhteisessä maatalouspolitiikassa seuraavalla ohjelmakaudella ilmastonmuutokseen sopeutuminen on keskeinen teema (MmVL 29/2018 vp). Maa- ja metsätalousvaliokunta katsoo, että kustannustehokkaita ja toteuttamiskelpoisia päästövähennyksiä maataloudessa voidaan saavuttaa erityisesti tuotannon kestävällä tehostamisella, kotieläinten jalostuksella ja ruokinnalla sekä lannankäsittelymenetelmiä tehostamalla. Samalla on huolehdittava, että maatalouteen kohdistuvat ilmastotavoitteet asetetaan johdonmukaisesti sekä globaalin ruokaturvan ja kannattavan maatalouden toimintaedellytyksien että kansallisen huoltovarmuuden kannalta. (MmVL 30/2018 vp). Suuri valiokunta yhtyy tähän arviointiin. Valiokunta uudistaa näkemyksensä siitä, että myös yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksessa on otettava huomioon ilmaston muutoksesta johtuvien ääriolosuhteiden voimistuminen ja kasvavat riskit ruokaturvan ja huoltovarmuuden ylläpitämisessä (SuVL 12/2018 vp).

Suuri valiokunta korostaa myös tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiorahoituksen lisäämisen sekä inhimillisen pääoman tukemisen merkitystä vähäpäästöisen teknologian edistämisessä, ilmastonmuutoksen torjunnassa ja ilmastokestävyyden lisäämisessä sekä kansallisten ilmastoratkaisujen viennin edistämisessä. Teknologia- ja keinovalikoiman tulee säilyä laajana, ja niiden on mahdollistettava kansallisten olosuhteiden ja erityispiirteiden huomioiminen. On selvää, että kustannustehokkaat ja vaikuttavat ratkaisut jäsenmaissa, paikallistasolla ja yrityksissä eroavat eri puolilla EU:ta.

Suuri valiokunta katsoo, että kierto- ja biotaloudella, digitaloudella ja palveluilla sekä maankäyttösektorilla on tärkeä ja monipuolinen rooli ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Ne mahdollistavat omalta osaltaan vähäpäästöisten ratkaisujen ja taloudellisen toiminnan syntymisen tavalla, joka tukee siirtymää kohti hiilineutraalia taloutta.

Suuri valiokunta yhtyy maa- ja metsätalousvaliokunnan arvioon siitä, että maankäyttösektorin toimenpiteillä, ilmastokestävästi tuotetulla biomassalla sekä nieluilla voidaan edistää monella eri tavalla ilmastotavoitteiden saavuttamista (ks. MmVL 28/2018 vp, MmVL 30/2018 vp). Kuten valtioneuvosto toteaa, kyse on Suomen kannalta pitkälti metsien merkityksestä sekä yhtenä kansallisen biotalouden perustana että merkittävänä hiilivarastona ja hiilinieluna.

Ympäristövaliokunta katsoo tältä osin, että metsien, maaperän, maatalousmaan ja rannikkokosteikkojen muodostaman luontaisen nielun säilyttäminen ja kasvattaminen ovat keskeisiä ilmastotavoitteiden saavuttamisen kannalta, sillä nielun avulla voidaan kumota jäljelle jäävät päästöt niillä aloilla, joilla hiilestä irtautuminen on kaikkein vaikeinta (YmVL 51/2018 vp). Maa- ja metsätalousvaliokunta toteaa puolestaan, että metsien aktiivisella ja ilmastokestävällä hoidolla ja hyödyntämisellä voidaan turvata puubiomassan saatavuus puuta jalostavan teollisuuden käyttöön, ylläpitää metsien terveydentilaa sekä ennaltaehkäistä metsätuhojen leviämistä ja samalla ylläpitää ja vahvistaa nieluja pitkällä aikajänteellä. Maa- ja metsätalousvaliokunta pitää myös tärkeänä, että Suomessa selvitetään mahdollisuuksia lisätä maatalousmaan hiilensidontaa. Samalla maa- ja metsätalousvaliokunta korostaa sitä, että maankäyttösektorin ja erityisesti metsien nielu-

ja tulee jatkossakin tarkastella jäsenmaakohtaisesti (MmVL 28/2018 vp, MmVL 30/2018 vp). Suuri valiokunta pitää näkemyksiä perusteltuina.

Kestävästä kasvusta ja oikeudenmukaisuudesta

Suuri valiokunta yhtyy valtioneuvoston arvioon siitä, että kunnianhimoinen mutta samalla kustannustehokas, kasvua mahdollistava ja vaikuttava ilmastopolitiikka luo pohjaa sekä EU:n että kansallisen kilpailukyvyn edistämiselle ja tukee kestävän kehityksen ja kasvun tavoitteita YK:n Agenda 2030:n mukaisesti ja luo toimijoille, ml. investoijille, varmuutta politiikan suunnasta ja jatkuvuudesta.

Kuten ympäristövaliokunta toteaa, siirtymä kohti ilmastoneutraalia, kestävää ja kilpailukykyistä taloutta edellyttää uusien teknologioiden kehittämistä ja panostuksia vähähiilisten ratkaisujen innovaatioihin (YmVL 51/2018 vp). Suuri valiokunta toteaa, että päästöjen vähentämisen kannalta on olennaista saada yritykset investoimaan uuteen tutkimus-, tuotekehitys- ja innovaatiotoimintaan, mikä edellyttää pitkäjänteisen markkinanäkymän luomista. Tämä voi avata Suomelle uusia vientimahdollisuuksia ja kilpailuetua mm. kierto- ja biotaloudessa sekä älysähköteknologian alalla. Ympäristövaliokunta kiinnittää huomiota myös siihen, että myös energiatehokkuuden parantamisessa on vielä mittavasti liiketaloudellista potentiaalia, joka tulee saada käyttöön energian säästämiseksi ja siten kulutustarpeen pienentämiseksi (YmVL 49/2018 vp).

Suuri valiokunta painottaa, että siirtymä vähähiiliseen yhteiskuntaan tulee olla oikeudenmukainen, ja siinä on huomioitava sosiaaliset ja alueelliset eriarvoisuudet, jottei minkään ryhmän maksutaakka nouse kohtuuttomaksi. Vastaavasti on varmistettava kansalaisten laaja hyväksyntä ja tarve osaamisen vahvistamiseen koulutuksen keinoin.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Suuri valiokunta ilmoittaa,

> *että se yhtyy asioissa E 100/2018 vp, E 106/2018 vp ja E 120/2018 vp valtioneuvoston kantaan.*

Valiokunnan lausunto SuVL 14/2018 vp

Helsingissä 8.3.2019

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Arto Satonen kok
1. varapuheenjohtaja Simon Elo sin
2. varapuheenjohtaja Tytti Tuppurainen sd
jäsen Olavi Ala-Nissilä kesk
jäsen Sirkka-Liisa Anttila kesk
jäsen Paavo Arhinmäki vas
jäsen Sari Essayah kd
jäsen Pertti Hakanen kesk
jäsen Eero Heinäluoma sd (osittain)
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Kimmo Kivelä sin
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Anne Louhelainen sin
jäsen Jani Mäkelä ps
jäsen Ville Niinistö vihr
jäsen Sari Raassina kok
jäsen Martti Talja kesk
varajäsen Pekka Haavisto vihr
varajäsen Ari Jalonen sin
varajäsen Jukka Kopra kok
varajäsen Juha Pylväs kesk
varajäsen Juha Rehula kesk
varajäsen Ville Tavio ps
varajäsen Maria Tolppanen sd (osittain)

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Anna Sorto

ERIÄVÄ MIELIPIDE

Perustelut

Perussuomalaisten valiokuntaryhmä ymmärtää hyvin sen lähtökohdan, että kaikkia Euroopan unionin ja komission ehdotuksessa olevia näkökantoja ei voida vielä lopullisesti päättää maamme osalta, sillä kaikkia lopullisia esityksiä ei vielä ole unionin suunnalta saatu. Kuitenkin näillä nyt tiedossamme olevilla asiatiedoilla perussuomalaisten valiokuntaryhmä suhtautuu varsin kriittisesti nyt esillä oleviin esityksiin.

Ensinnäkin on olemassa suuri vaara siitä, että Suomi joutuu taas Euroopan unionin energia- ja ilmastopaketissa (ns. Pariisin sopimus) kantamaan jäsenmaana suhteettoman isoja vastuita ja taakkoja verrattuna muihin jäsenmaihin. Tämä voi tulla maallemme arvaamattoman kalliiksi. Tässä yhteydessä valiokuntaryhmämme haluaa myös muistuttaa siitä tosiasiasta, että viimeksi maallemme kävi näin huonosti Durbanin ilmastokokouksessa vuonna 2011. Nyt tehty Pariisin sopimus ja sen ilmastopoliittiset kehittämistoimet merkitsevät tosiasiassa kiristämistoimia Suomen osalta.

Kestävän kehityksen osalta emme myöskään voi hyväksyä sitä, että tämän kehityksen varjolla ajetaan muiden muassa maatalous alas maassamme. Emme luonnollisestikaan halua tukea turvetuotannon alasajoa, koska sillä on suuri merkitys sekä maamme huoltovarmuuden että pohjoisen työpaikkojenkin suhteen.

Lopuksi haluamme valiokuntaryhmänä kiinnittää huomiota myös siihen tosiasiaan, että liian kunnianhimoiset päästövähennystavoitteet heikentävät alueen kilpailukykyä muihin maihin verrattuna. Tällä voi olla kohtalokkaitakin vaikutuksia sekä maallemme että koko Euroopalle. Pitkässä juoksussa etenkin näillä toimilla, mitkä ovat nyt tiedossa, liputamme ulos maastamme/maanosastamme melkoisella todennäköisyydellä — ainakin tietyllä aikavälillä — teollisuuttamme. Tämä johtuu siitä, että EU:n vuoden 2030 päästövähennystavoite on vähintään 40 % vuoden 1990 tasosta siten, että se tulee vieläpä päivittää siten, että se on linjassa Pariisin sopimuksen tavoitteiden kanssa. Puolestaan Suomen hallitus ajaa vieläkin tiukempaa linjaa tästä eli vähintään 55 % vuoden 1990 tasosta. Tämä on kehitystä, johon me perussuomalaiset emme ole valmiita.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

> että Suomen tulee asiaa koskevissa EU-tason neuvotteluissa edistää edellä kuvattuja periaatteita.

Helsingissä 08.03.2019

Jani Mäkelä ps
Ville Tavio ps